

Semesterplan for KA sidefag 2024

Kandidatuddannelsen i Psykologi

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet.....	2
Almenpsykologi med psykologiens historie (for både 45 ECTS og 75 ECTS sidefag).....	3
Valgfag (kun KA-sidefag på 75 ECTS).....	12
Informationsvisualisering: Visuel perception af viden, information og data	12
Køn og feminisme i psykologi	18
Psykologiens videnskabsteori	24
Flersprogethed i uddannelsessystemet	31

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Dato: 30.10.2023

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning: <https://studieordninger.aau.dk/2023/41/4142>

se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets temaramme

Uddannelsens 8. semester er centreret omkring afhandlingen i Almenpsykologi med Psykologiens Historie giver den studerende mulighed for at reflektere over psykologien som sammenhængende videnskab og fagområde. Målet er, at den studerende udvikler kompetencer svarende til kompetencemål for projektmodul

Semesterets organisering og forløb

Kandidatsidefag på 45 ECTS og 75 ECTS

På 8. semester er der et projektmodul.

I tilknytning til projektarbejdet tilbydes følgende aktiviteter:

Introduktion og gruppedannelse (forestås af Rasmus Birk)

Seminarundervisning, 5x2 timer (forestås af projektvejlederne)

Kun kandidatsidefag på 75 ECTS

Studerende på kandidatsidefag på 75 ECTS følger desuden tre valgfag à 5 ECTS.

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer: Rasmus Birk, rbirk@ikp.aau.dk

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af BA, BA-sidefag & KA-sidefag: Bjørn Dan Andersen, bda@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af KA: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Praktikadministration: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget: Lis Kragh, lis@ikp.aau.dk

Evaluerings: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær: Andrea Dosenrode, ad@ikp.aau.dk

Dispensations- og meritansøgninger sendes til: Psyk-disp-merit@ikp.aau.dk

Almenpsykologi med psykologiens historie (for både 45 ECTS og 75 ECTS sidefag)

Almenpsykologi med psykologiens historie
General Psychology including the History of Psychology

ECTS: 15

STADS-kode: HEA880018P

Placering

KA-Sidefag 2. semester

Modulansvarlig

Rasmus Birk, rbirk@ikp.aau.dk

Vejledere

Bo Allesøe Christensen, boallesoe@ikp.aau.dk

Carsten Rønn, sorbus@ikp.aau.dk

Seminarholdere

Carsten Rønn afholder seminar for sine egne studerende og for Bo Allesøe Christensens studerende.

Type og sprog

Projektmodul

Dansk og engelsk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem projektet opnå viden om og forståelse af:

- Teorier og metoder inden for de valgte almenpsykologiske aspekter
- udvalgte relevante aspekter af psykologihistorien (fænomenhistorien og/eller forskningshistorien) og psykologiens videnskabsteori

Færdigheder

Den studerende skal gennem projektet opnå færdigheder i:

- at formulere og vurdere en interessant teoretisk eller empirisk problemstilling inden for almenpsykologien samt begrunde og vælge relevante analyse- og løsningsmodeller
- at anvende almenpsykologiens videnskabelige metoder og redskaber på en teoretisk eller empirisk problemstilling
- at kunne bringe mindst to teoretiske perspektiver på en valgt problemstilling i anvendelse
- at syntetisere forskellige teoretiske perspektiver

- at kunne indlejre en problemstilling psykologihistorisk (fænomen- og/eller forskningshistorisk)
- at kunne analysere udvalgte relevante videnskabsteoretiske aspekter af en almenpsykologisk problemstilling og
- at kunne formidle og diskutere almenpsykologiske problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer

Den studerende skal gennem projektet opnå kompetencer til:

- at kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- eller arbejdssammenhænge inden for det almenpsykologiske handlingsrum
- selvstændigt at kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- at kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i almenpsykologiske læringsmiljøer samt at kunne bidrage til organiseringen af et produktivt samarbejde i fællesskab med projektvejlederen
- at kunne reflektere over egen faglig progression inden for det almenpsykologiske fagområde samt
- at kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse, hvor almenpsykologien er relevant samt
- at bringe ovenstående viden og færdigheder i anvendelse i konkrete professionelle sammenhænge

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Projektet i modulet Almenpsykologi med psykologiens historie skal demonstrere den studerendes evne til på kvalificeret vis at formulere, analysere og bearbejde problemstillinger inden for et afgrænset almenpsykologisk emne. Temarammen ligger i forlængelse af modulerne på studiets 5.-7. semester.

Projektet er teoretisk og indebærer formulering og bearbejdning af en almenpsykologisk problemstilling, der kan inddrage såvel socialpsykologiske, personlighedspsykologiske, kognitionspsykologiske som udviklingspsykologiske aspekter.

Problemstillingen skal inddrage mindst to forskellige teoretiske perspektiver. Den valgte problemstilling skal ligeledes indlejres psykologihistorisk (fænomenhistorisk og/eller forskningshistorisk) og videnskabsteoretisk.

Der kan indgå egen empiri i projektet, men dette er ikke påkrævet.

Den valgte problemstilling kan omhandle fænomener fra såvel normalpsykologien som den afvigende psykologi eller psykopatologien for så vidt som disse fænomener kan bringes under en almenpsykologisk synsvinkel eller anvendes til at belyse almenpsykologien

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
Introduktion og gruppedannelse	4
Forelæsningsrække, 9 x 2 timer	18
Vejledning (for en 2-personers gruppe)	2
5 seminargange á 2 timer	10
Læsning og forberedelse	371
Eksamen	1-2 timer afhængigt af gruppestørrelse

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 9 (ekskl. Semesterintroduktion)

Antal seminartimer: 5x2 timer

Antal seminarhold: (afhænger af antallet af vejledere)

Deltagere

Samlæses med 6. semester på bachelorstudiet i psykologi.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at man har gennemført de foregående sidefagssemestre.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende er en oversigt over:

- Gruppedannelse og semesterintroduktion
- Forelæsningsrækken i almenpsykologi og psykologiens historie
- Evalueringerne

Udover dette afholder hver vejleder 5 seminargange.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
Introduktion & gruppedannelse	6 x 45 min.	Introduktion til projektet og gruppedannelse	Rasmus Birk
Psykologiens historie	2 x 45	<i>The emergence of modern psychology and it's meta-theoretical issues</i>	Brady Wagoner
Psykologiens historie	2 x 45	Forholdet mellem psykologi og historie	Rasmus Birk
Psykologiens historie	2 x 45	Psykologi, samfund og magt	Rasmus Birk
Almenpsykologi	2 x 45	Almenpsykologi	Carsten Rønn
Almenpsykologi	2 x 45	Hvad bør almenpsykologi være?	Alfred Sköld
Almenpsykologi	2 x 45	Subjektmodeller	Sebastian Tobias-Renstrøm
Almenpsykologi	2 x 45	Pædagogisk psykologi som almenpsykologi	Noomi Matthiesen

Almenpsykologi	2 x 45	Almenpsykologi og evolutionær realisme	Einar Baldursson
Almenpsykologi	2 x 45	Decolonizing psychology	Sarah Awad
Midtvejsevaluering	1 x 45 min		Rasmus Birk
Slutevaluering	1 x 45 min		Rasmus Birk

Eksamen

Mundtlig på baggrund af projekt.

Den mundtlige del af prøven foregår som en diskussion mellem den/de studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i den af én eller flere studerende udarbejdede projekt- rapport.

Den mundtlige prøve indledes med et oplæg fra den/de studerende, som maksimalt forventes at vare 5 minutter pr. studerende.

Sidetal: En projektrapport på:

- 15-25 sider for individuelt udarbejdede projektrapporter
- 40-50 sider for to studerende
- 50-70 sider for tre studerende
- 60-80 sider for fire studerende
- 70-90 sider for fem studerende
- 80-100 sider for seks studerende

Resumé: Der udarbejdes et resumé på engelsk. Resuméet skal være på højst 2 sider og indgår i helhedsvurderingen. En procesbeskrivelse vedlægges projektet som bilag.

Besvarelsen skal demonstrere de læringsmål, som er angivet i modulbeskrivelsen ovenfor.

Normeret prøvetid: Ved gruppeprøver: 20 minutter pr. studerende samt 10 minutter til votering og karaktergivning pr. gruppe. For individuelle eksaminer er prøvetiden 30 minutter inklusive votering og karaktergivning.

Der foretages en samlet bedømmelse af projektrapporten (inkl. resumé) og den mundtlige præstation.

Pensumramme: 1250 standardsider ikke for snævert afgrænset vejledergodkendt, selvvalgt litteratur i tilknytning til projektet

Forelæsningsrække: Almenpsykologi og psykologiens historie

Dette er en frivillig (dvs. uden eksamen) forelæsningsrække som tilbydes til de studerende på 6. semester og KA-sidefag. Der opgives ikke pensum til dette fag, men en række forslag til litteratur, som kan være en inspiration til jeres projekter. Formålet med kurset er at gennemgå forskellige perspektiver på det almenpsykologiske, samt på psykologiens historie og dens relevans.

Forelæsningsbeskrivelser og anbefalet litteratur:

The emergence of modern psychology and its meta-theoretical issues

2x45 minutter v/ Brady Wagoner

This lecture traces the emergence of modern psychology in 18th and 19th century with attention to the sticky meta-theoretical issues thinkers dealt with in outlining the fledgling discipline. These issues have not been solved to this day but remain as implicit assumptions in the background of contemporary thinking about the mind. Returning to the early formation of psychology we can make them explicit and openly discuss them.

Anbefalet litteratur:

- Greenwood, J.D. (2008). A conceptual history of psychology. McGraw-Hill. Kapitel 8 (55s).
- Leary, D.E. (1982). Immanuel Kant and the Development of Modern Psychology. In W.R.Woodward and M.G. Ash (eds.), *The Problematic Science: Psychology in Nineteenth-Century Thought* (pp. 17-42). Praeger. (25s)

Forholdet mellem psykologi og historie

2x45 minutter v/ Rasmus Birk

Hvad er forholdet mellem psykologi og historie? Hvorfor skal vi forholde os til *historie* – og særligt psykologiens til tider lidt støvede historie? I denne forelæsning vil jeg argumentere for, at vi bør forholde os til både psykologiens historie og historiske processer mere generelt, fordi psykologiens *genstandsfelt er historisk afhængigt*. Jeg vil argumentere for, at en lang række af psykologiens genstand – subjektivitet, identitet, IQ, kognition, emotioner, psykiske lidelser mm. – er afhængige af historiske processer. Jeg vil dertil introducere til en række forskellige bud på, *hvordan* vi kan forstå denne historiske afhængighed.

Anbefalet litteratur:

- Danziger, K. (1997). *Naming the Mind: How Psychology Found its Language*. SAGE. Introduction, chapter 4, 5, 6 & 10)
- Valsiner, J. (2012). *A Guided Science: History of Psychology in the Mirror of Its Making*. Transaction Publishers (pp.75-170)
- Muthukrishna, M., Henrich, J., & Slingerland, E. (2021). Psychology as a Historical Science. *Annual Review of Psychology*, 72(1), 717–749.
<https://doi.org/10.1146/annurev-psych-082820-111436>
- Smith, Roger. 'The History of Psychological Categories'. *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* 36, no. 1 (1 March 2005): 55–94.
<https://doi.org/10.1016/j.shpsc.2004.12.006>.

Psykologi, samfund og magt

2 x 45 minutter v/ Rasmus Birk

I denne forelæsning vil jeg introducere til sociologen Nikolas Rose og hans skelsættende analyser af psykologien. Rose argumenterer for, at psykologi – som videnskab og særligt som praksis – har været en vigtig aktør i opbygningen af moderne, vestlige og liberale demokratier.

I forelæsningsen vil jeg derudover diskutere, hvordan vi kan forstå psykologiens samfundsmæssige rolle i dag.

Anbefalet litteratur:

- Kvale, S. (2003). The Church, the Factory and the Market: Scenarios for Psychology in a Postmodern Age. *Theory & Psychology*, 13(5), 579–603. <https://doi.org/10.1177/09593543030135005>
- Rose, N. (1985). *The psychological complex: Psychology, Politics and Society in England 1869-1939*. Routledge & Kegan Paul. Can be read online at nikolasrose.com/books
- Rose, N. (1998). *Inventing Our Selves: Psychology, Power and Personhood*. Cambridge University Press.
- Rose, N. (1999). *Governing the Soul: The Shaping of the Private Self* (2nd ed.). Free Association Books.

Almenpsykologi

2x45 min v/ Carsten Rønn

I forelæsningsen fremstilles centrale træk ved Preben Bertelsens forståelse af almen psykologi i 'Antropologisk psykologi'. Preben Bertelsens teori om almen psykologi rummer i sig selv gode muligheder for at planlægge og rammesætte en bachelor opgave/opgave i almen psykologi og psykologiens historie i et eklektisk, integrativt perspektiv, der skaber helhed og sammenhæng. Både med hensyn til kravet om en række psykologiske discipliner, der skal indgå i opgaven; dels relevante og væsentlige metateoretiske overvejelser; dels relevante og væsentlige refleksioner af psykologihistorisk karakter af betydning for den samlede opgave.

I forelæsningsen vil disse integrative bestræbelser blive eksemplificeret ved et udvalg af modeller og eksemplariske eksempler på hvordan den antropologiske psykologi kan være en nyttig rammesætter for at planlægge, tilrettelægge, gennemføre, evaluere og dokumentere studier indenfor den almenpsykologiske ramme. Herunder behandles spørgsmål om afgrænsning, valg af teorier og aktuel empirisk forskningslitteratur og integration af empiri og teori i problembehandlingen.

I forelæsningsen vil der blive peget på eksempler på hvordan denne rammesætning kan benyttes i projekter vedrørende børn og unges opvækst i familie og i samfundsmæssige, institutionelle sammenhænge som folkeskole, efterskole, specialskole, ungdomsuddannelser, kriminalforsorgens institutioner, asylcentre eller lignende.

Anbefalet litteratur:

- Bertelsen, P. (2003). *Antropologisk psykologi En almenpsykologisk opfattelse af den frie vilje, bevidstheden og selvet*. København: Frydenlund Grafisk. [se fx 'Kapitel 8 En antropologisk psykologisk taksonomi', side 198-217]
- Sonne-Ragans, V. (2019). *Anvendt videnskabsteori Reflekteret teoribrug i videnskabelige opgaver*. København: Samfundslitteratur. [se fx 'Introduktion', side 11-37; 'Kapitel 1 Eklekticisme, side 39-55]

Hvad bør almenpsykologi være?

2x45 minutter v/ Alfred Sköld

Når det kommer til almenpsykologi, er der forskel på 'er' og 'bør'. Almenpsykologi er mange ting – det interessante spørgsmål i denne sammenhæng er, hvad det *bør* være. I denne forelæsning vil jeg kort argumentere for følgende:

Almenpsykologi bør være den psykologiske disciplin, der stiller grundlæggende spørgsmål om, hvad psyken er, og hvad det indebærer, at være væsener med en psyke.

Almenpsykologien bør være en videnskab om livet.

Almenpsykologien bør have et tæt bånd til filosofien.

Almenpsykologien bør omhandle og tematisere relationen mellem det universelle og det singulære.

Anbefalet litteratur:

- Sofokles (442/1 BC./2011) *Antigone*. Aarhus Universitetsforlag
- Lear, J. (2018). *Wisdom Won from Illness. Wisdom Won from Illness – Essays in Philosophy and Psychoanalysis* (p. 11-30). Harvard University Press.
- Butler, J (2005). *An Account of Oneself*. In: Butler, J (2005) *Giving an Account of Oneself* (p. 3-41). Fordham University Press.
- Sköld, A. B. (2021). Chapter 2: Life. In: Sköld, A. B. (2021). *Relationality and Finitude: A Social Ontology of Grief* (p. 51-89). PhD Dissertation. Aalborg University Press

Subjektmodeller

2x45 minutter v/ Sebastian Tobias-Renstrøm

Forelæsningen vil introducere begrebet om subjektmodeller ved at give et bud på en videnskabsteoretisk bestemmelse af begrebet om modeller og af begrebet om subjektivitet. Det vil introducere forskellige måder at dechifrere mellem forskellige typer af subjektmodeller og komme med et konkret eksempel på, hvordan arbejdet med subjektmodeller kan hjælpe ens overvejelser over samt videnskabelige vurdering af psykologiske teoriers gyldighed.

Pædagogisk psykologi som almenpsykologi

2x45 minutter v/ Noomi Matthiesen

Den pædagogiske psykologis grundspørgsmål er, hvordan lærer mennesket at være, som det er? Pædagogisk psykologi handler således om tilblivelsesprocesser. I denne forelæsning vil jeg beskrive den pædagogiske psykologi i et historisk perspektiv, og argumentere for at psykologien har bidraget til skabelsen af det ekpressive, entreprenante og rettighedskrævende subjektideal i uddannelsessystemet.

Anbefalet litteratur:

- Martin, J. & McLellan, A.M. (2013). *The Education of Selves. How psychology transformed students*. New York: Oxford University Press.
- Nielsen, K. (2008). *Skolepsykologiske teknologier. En skitse til en kritisk forståelse af den pædagogiske psykologi*. I: S. Brinkmann & P. Triantafillou (red.). *Psykens Historier i*

Danmark. Om forståelsen og styringen af sjælelivet. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
Kap. 6. s. 121-141.

Almenpsykologi og evolutionær realisme

2x45 minutter v/ Einar Baldursson

Forestillingen om den "almene" eller "grundlæggende" psykologi er afkom af en filosofisk forestilling der stammer fra første halvdel af det forrige århundrede. Påstanden er at videnskaberne praksis og resultater kan tilgås ud fra en filosofisk forestilling om verdens orden i form af domæner, strukturer og relationer. Det forrige århundrede er ikke mindst historien om hvordan denne forestilling brød sammen i takt med en række revolutionære fund indenfor naturvidenskaberne. Såvel kvantefysikken som evolutionslæren spiller her en central rolle.

Indenfor psykologien ses fortsat at filosofisk metafysik spiller en rolle som på mange måder er ekko af fortiden. Retninger som eksistentialisme, fænomenologi, hermeneutik og socialkonstruktivismen er eksempler på at filosofiske traditioner og metafysik fortsat sætter dagsorden i psykologien. En del af forklaringen er at evolutionslæren (her forstået som et fokus på psyken som et produkt af en evolutionær historie) blev i længere periode ignoreret af psykologiens hovedretninger.

I forelæsningsen vil jeg argumentere for og forsøge at demonstrere hvordan evolutionær heuristik kan understøtte en naturalistisk forståelse af psykologien. En sådan evolutionær realisme kan skabe et grundlag for og afgrænsning af psykologien og sikre dens ontologiske status.

Anbefalet litteratur:

- Baldursson, E. B. (2020). Evolutionær realisme som perspektiv. In *Metodernes praksis. Bind II: Realistisk Metode i Psykologien* (pp. 93-112). Aalborg Universitetsforlag.
- Giere, R. N. (2004). How models are used to represent reality. *Philosophy of science*, 71(5), 742-752.
- Kurzban, R., & Leary, M. R. (2007). Modularity and the social mind: Are psychologists too self-ish?. *Personality and Social Psychology Review*, 11(2), 131-149.
- Nesse, R. M., & Ellsworth, P. C. (2009). Evolution, emotions, and emotional disorders. *American Psychologist*, 64(2), 129.
- Pawson, R. & Baldursson, E.B. (2020) Lydhør realisme og vejen til mellemniveau teorier. In *Metodernes praksis. Bind II: Realistisk Metode i Psykologien* (pp. 145-164). Aalborg Universitetsforlag.

Decolonizing psychology

2x45 minutter v/ Sarah Awad

In this lecture, we discuss psychology as a science that is situated within larger social, political, and economic contexts that have shaped its knowledge production.

One could argue that Psychology is a 'helping' science, aimed at understanding what it is to be human and studying the conditions contributing to mental health, meaningful social relations, and nurturing environments.

However, the psychological science has been also used to oppress and 'other' certain groups of people based on their race, gender, sexuality, ethnicity, and culture.

So, if psychology is a 'helping' science, who does it help and in the interest of whom?
And does psychological science have a moral and political obligation to work against injustice?

Anbefalet litteratur:

- Teo, T., & Febraro, A. R. (2003). Ethnocentrism as a form of intuition in psychology. *Theory & Psychology*, 13(5), 673-694.
- Winston, A. S. (2020). Scientific racism and North American psychology. In *Oxford research encyclopedia of psychology*.
- Bhatia, S., Long, W., Pickren, W., Rutherford, A., Adames, H., Comas-Diaz, L., & Chavez, N. (2024) Engaging with Decoloniality, Decolonization, and Histories of Psychology Otherwise. In H. Adames, L. Comas-Diaz, and N. Chavez (Eds.), *Decolonial psychology: Towards anticolonial Theories, Research, Training, and Practice*. APA.
- Rutherford, A., Vaughn-Blount, K., & Ball, L. C. (2010). Responsible opposition, disruptive voices: Science, social change, and the history of feminist psychology. *Psychology of Women Quarterly*, 34(4), 460-473.
- Teo, T. (2011). Empirical race psychology and the hermeneutics of epistemological violence. *Human Studies*, 34, 237-255.

Valgfag (kun KA-sidefag på 75 ECTS)

Informationsvisualisering: Visuel perception af viden, information og data

Information Visualization: Visual Perception of Knowledge, Information and Data

ECTS: 5

STADS-kode: HEA880022V

Modulansvarlig

Nik Kharlamov (nik@ikp.aau.dk)

Undervisere

Nik Kharlamov (nik@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Valgfag for KA-sidefag på 75 ECTS.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- historisk, kulturel, teoretisk og praktisk rolle af informationsvisualisering i menneskers kommunikation og interaktion
- relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater indenfor perceptionspsykologi, med særligt fokus på synsperception
- relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater om information på tværs af relevante discipliner • centrale typer af information (viden, information, data) og primære praktiske måder at formidle disse på visuelt

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- identificere og formulere relevante teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor informationsvisualisering
- beskrive og redegøre for relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater indenfor perceptionspsykologi og tværvideenskabelig informationsforskning, med informationsvisualisering som omdrejningspunkt
- reflektere over og forholde sig kritisk til forskellige typer af informationsvisualisering

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge, diskutere og arbejde med teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor informationsvisualisering, ved brug af relevant teori, metoder og videnskabelige resultater på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet introducerer grundlæggende idéer, principper, begreber og resultater bag menneskernes perception af visualiseret information, samt visse anvendte perspektiver og praktiske tilgange indenfor visualisering af information. Informationsvisualisering forstås bredt-- som visualisering af abstrakte idéer og strukturer (vidensvisualisering), visualisering af konkret information af forskellige slags (informationsvisualisering i snæver forstand) samt visualisering af kvalitativt og kvantitativt data (datavisualisering). Visualisering diskuteres på grundlag af perceptionspsykologisk videnskab om menneskernes perceptuelle evner og systemer, med særligt fokus på synssystem. Modulet indeholder praktiske øvelser i visualisering af forskellige typer af information med hensyn til forskellige modtagergrupper (evaluering af eksisterende visualiseringer og produktion af egne visualiseringer).

Omfang og forventet arbejdsindsats

ECTS points svarer til 135 timer.

Aktivitet	Timer
9 forelæsninger á 2 timer	18
4 seminarer á 2 timer	8
Læsning og forberedelse	109
Eksamen (aktiv deltagelse)	0
I alt	135

Deltagere

KA-sidefagsstuderende (75 ECTS), samlæst med bachelorstuderende på 4. og 6. semester. Modulet er relativt selvstændigt og kan samlæses med andre relevante uddannelser ved forhåndsgodkendelse fra de pågældendes studienævn.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualisering: Problematikker og begreber	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Kognitiv psykologi af informationsforståelse	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Synssystemets opbygning	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Farver og mønstre	Nik Kharlamov

Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Fra visuelle objekter til informationsobjekter	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Software for informationsvisualisering	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Visuelle fortællinger	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualiseringsdesign	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualisering i kultur, filosofi og historie	Nik Kharlamov

1 forelæsning pr uge. Seminarer skal placeres i samme uger som 2., 4., 6., og 8. forelæsninger (lige efter forelæsningen).

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset (på seminarer). Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum. Pensumramme: ca. 500 sider obligatorisk litteratur. Sidetal: 5-7 sider. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Forelæsningsmanchet/Pensum (487 sider):

- Grundbog: Ware, C. (2021). Information visualization: Perception for design (4th ed.). Else- vier. (Som nødløsning kan 3. udgave fra 2013 bruges)

1. Informationsvisualisering: Problematikker og begreber

1 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningen introducerer genstand, metode, begreber og problematikker ved det tværdisciplinære forskningsfelt informationsvisualisering. Vi diskuterer forskellige typer af information, der kan visualiseres, samt skitserer de psykologiske, kommunikative og kulturelle faktorer ved informationsvisualiseringspraksisser.

Pensum (i alt 67 sider):

- Ware, Kap. 1 [29 sider]
- Tversky, B. (2014). Visualizing thought. In W. Huang (Ed.). Handbook of human centric visualization (pp. 3–40). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-7485-2_1 [38 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

2. Kognitiv psykologi af informationsforståelse

2 timer v/ Nik Kharlamov

Kognitionspsykologisk forståelse af mennesker tager afsæt i sind som informationsbearbejdningssystem. Forelæsningsen skitserer de relevante aspekter af kognition, fra perception til beslutningstagen, som udgør den psykologiske kerne ved indsamling og brug af visuel information.

Pensum (i alt 68 sider):

- Ware, Kap. 11 [32 sider]
- Larkin, J. H., & Simon, H. A. (1987). Why a diagram is (sometimes) worth ten thousand words. *Cognitive Science*, 11(1), 65–100. <https://doi.org/10.1111/j.1551-6708.1987.tb00863.x> [36 sider, gratis adgang]

2. forelæsning følges af **Seminar 1**.

3. Synssystemets opbygning

2 timer v/ Nik Kharlamov

Visuel information indtages som udgangspunkt gennem øjnene og bearbejdes af synssystemet. Denne forelæsning skitserer strukturen ved menneskenes synssystem og dets forhold til miljøet og stimuli i miljøet.

Pensum (i alt 66 sider):

- Ware, Kap. 2 (undtagen afsnit "The optimal display") [33 sider]
- Ware, Kap. 5 (undtagen afsnit "Glyph design") [33 sider]

4. Farver og mønstre

2 timer v/ Nik Kharlamov

Farver og mønstre udgør grundlæggende egenskaber ved visuelle stimuli, som synet bearbejder og som bruges til at repræsentere bestemte aspekter af information i informationsvisualisering. Denne forelæsning dækker begreber og teorier vedrørende bearbejdning af disse egenskaber i synssystemet.

Pensum (i alt 58 sider):

- Ware, Kap. 4 (undtagen afsnit "Color measurement", "Application 3: Pseudocolor sequences for data maps" og "Application 4: Color reproduction") [23 sider]
- Ware, Kap. 6 (kun indledning og afsnit "Gestalt laws", "Perceiving patterns in continuous line charts", "Perceiving patterns in multidimensional discrete data", "The visual grammar of node-link diagrams" og "The processes of pattern finding") [35 sider]

4. forelæsning følges af **Seminar 2**.

5. Fra visuelle objekter til informationsobjekter

2 timer v/ Nik Kharlamov

Information repræsenteres i forskellige visuelle objekter og scener. Forelæsningsen diskuterer forskellige slags af visuelle objekter og forskellige typer af information, som disse kan repræsentere på god og ondt. Dertil hører også visse aspekter af 3D-rumperception og interaktion i og med 3-dimensionelt rum, både fysisk og virtuel.

Pensum (i alt 50 sider):

- Ware, Kap. 8 [34 sider]
- Ware, Kap. 7 (kun afsnit "Depth cues in combination") [3 sider]
- Ware, Kap. 10 (kun afsnit "Exploration and navigation loop") [13 sider]

6. Software for informationsvisualisering

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningsen introducerer en række populære software løsninger (herunder Excel, Tableau og R med ggplot2 pakke), som bruges i informationsvisualisering.

Pensum (i alt 31 sider):

- Wickham, H., & Grolemund, G. (2016). R for data science: Import, tidy, transform, visualize, and model data. O'Reilly. Hele bogen i en løbende opdateret udgave er tilgængelig på <https://r4ds.had.co.nz/index.html> og det er denne udgave, der bruges. Kap. 1 (Kun afsnit 1.1, 1.4, 1.5, 1.6) [7 sider], Kap. 2 [1 side], Kap. 3 [20 sider], Kap. 4 [3 sider].

6. forelæsning følges af **Seminar 3**. Seminaret er dedikeret til øvelser i visualisering af kvantitativ data fra Kap. 3 i Wickham og Grolemund. Til seminaret skal studerende installere de nyeste versioner af følgende software:

- R (<https://cran.r-project.org/>)
- R Studio/Posit Desktop Open Source udgave (<https://www.rstudio.com/products/rstudio/>)

Begge dele er gratis offentligt tilgængeligt (open source) software og findes i versioner til MS Windows og MacOS. Se evt. forklaring i Wickham og Grolemund, afsnit 1.4.

7. Visuelle fortællinger

2 timer v/ Nik Kharlamov

I de fleste tilfælde indgår konkrete visuelle repræsentationer (visualiseringer) i fortællinger og kontekster. Forelæsningsen diskuterer forskellige teknologiske, perceptuelle og sociale kontekster for præsentation af visualiseringer (herunder tekst, interaktive hjemmesider og oplæg som forskellige formater). Som en specifik case diskuteres Microsoft PowerPoint, idet denne software i kraft af sin udbredelse har opnået meget central status i vores liv, ofte med alvorlige konsekvenser.

Pensum (i alt 50 sider):

- Ware, Kap. 9 [28 sider]
- Kosslyn, S. M., Kievit, R. A., Russell, A. G., & Shephard, J. M. (2012). PowerPoint®

presentation flaws and failures: A psychological analysis. *Frontiers in Psychology*, 3, a230. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2012.00230> [22 sider, gratis adgang]

8. Informationsvisualiseringsdesign

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningsen præsenterer idéer og guidelines til effektiv design af visualiseringer med udgangspunkt i menneskelig perception og kognition.

Pensum (i alt 35 sider):

- Ware, Kap. 12 (undtagen afsnit "Useful textbook references") [29 sider]
- Kelleher, C., & Wagener, T. (2011). Ten guidelines for effective data visualization in scientific publications. *Environmental Modelling and Software*, 26(6), 822–827. <https://doi.org/10.1016/j.envsoft.2010.12.006> [6 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

8. forelæsning følges af **Seminar 4**.

9. Informationsvisualisering i kultur, filosofi og historie

2 timer v/ Nik Kharlamov

Den afsluttende forelæsning tager en bredere kulturhistorisk og filosofisk vinkel på informationsvisualisering og på synets rolle på tværs af kulturer.

Pensum (i alt 62 sider):

- Jay, M. (1993). *Downcast eyes: The denigration of vision in twentieth-century French thought*. University of California Press. Kap. 1 [62 sider, tilgængelig gennem AUB: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/aalborguniv-ebooks/detail.action?docID=223794>]
- Genlæs Tversky fra 1. forelæsning.

Køn og feminisme i psykologi

Gender and Feminism in Psychology

ECTS: 5

STADS-kode: HEA880024V

Modulansvarlig

Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)

Undervisere

- Lise Rolandsen Agustin (lisera@dps.aau.dk)
- Noomi Matthiesen (noomi@ikp.aau.dk)
- Peter Clememt Lund (pclement@ikp.aau.dk)
- Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)
- Sarah Kirkegaard Jensen (sakije@ikp.aau.dk)

Type og sprog

KA-sidefagsstuderende (75 ECTS), samlæst med bachelorstuderende på 4. og 6. semester. Undervisningen foregår på dansk og engelsk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- forskellige tilgange til køn og seksualitet og deres bidrag til psykologifagets udvikling
- og grundig forståelse af relevante feministiske begreber og teorier
- og grundig forståelse af feministiske teoriers bidrag til psykologi
- feministiske teoriers bidrag til studierne af barndom, udvikling og kønnede forældreskab
- udviklingen af feministiske og queer bevægelser.

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at beskrive og redegøre for relevante begreber og tematikker inden for køns teorier
- at forklare og analysere feministiske teoriers bidrag til forståelsen af psykologiske fænomener
- at analysere ulige magtforhold i hverdagspraksisser og på strukturelt niveau
- at analysere feministiske og queerteoriens muligheder, udfordringer og problemstillinger

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at identificere magt- og kønsfordelingsdynamikker i viden og praksis inden for psyko-

- logi og beslægtede
- fagområder
- at anvende viden og færdigheder til teoretisk og metodisk at undersøge relevante psykologiske problemstillinger i
- lyset af feministisk teori på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at reflektere kritisk og nuanceret over kønsligestilling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet omfatter en introduktion til centrale teorier om køn, herunder feministiske teorier og deres bidrag til psykologisk viden og praksis.

Modulet sætter den studerende i stand til at diskutere og analysere, hvordan teorier om køn og de feministiske teorier har påvirket forskning og viden inden for psykologi og relaterede fag som visuelle kulturstudier, familiestudier, politologi og pædagogik.

Undervisningen vil være baseret på dansk og international forskning og inddrager i høj grad empiriske eksempler.

Forelæsninger arbejdes problemorienteret med udvalgte cases, som efterfølgende diskuteres i grupper og opsamles i plenum.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Introduction to Social Psychological and Social Theory approaches to gender	Sarah Awad & Noomi Mathiesen
2. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Gender as performative subjectivity	Peter Clement Lund
3. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Women's movements, diversity and intersectionality	Lise Rolandsen Agustín
4. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Children and development under a feminist lens Family and feminism	Sarah Kirkegaard Jensen Noomi Matthiesen

5. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Tackling inequalities in practice	Sarah Awad
-----------------------	--	-----------------------------------	------------

Deltagere

KA-sidefagsstuderende (75 ECTS), samlæst med bachelorstuderende på 4. og 6. semester.

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering.

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver (heri indgår bl.a. kort essayskrivning, gruppearbejde og gruppepræsentation), som stilles i løbet af kurset. Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering, er der anvendt et eksamensforsøg

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum. Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur. Sidetal: 5-7 sider. Besvarelsen bedømmes af eksaminator

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Introduction to Social Psychological and Social Theory approaches to gender.

v/ Sarah Awad & Noomi Matthiesen

Pensum:

- Stainton Rogers, W., & Stainton Rogers, R. (2001). The psychology of gender and sexuality: An introduction. McGraw-Hill Education (UK). Chapter 5: Feminist challenges (38s.)
- Inglis, D. & Thorpe, C. (2012). An Invitation to Social Theory. Cambridge: Polity Press. Chapter 11: Feminist Paradigms. (23s.)
- Beauvoir, Simone de (2011). Introduction. The Second Sex (pp. 23-39). (Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, Trans.). New York: Vintage Books. (15s)
- Young, I. M. (2002). Lived body vs gender: Reflections on social structure and subjectivity. Ratio, 15(4), 410-428. (18s)

2. Judith Butler: Gender as performative subjectivity

v/ Peter Clement Lund

This lecture will introduce parts of Judith Butler's work on gender, subjectivity and identity. Butler's thoughts on how the body is constructed and formed into a subject will be discussed along with her thoughts on the relationship between subjectivity and identity. There will be a discussion of how Butler's sees the subject as suppressed by regimes of power in society. Furthermore, it will be discussed how Butler views gender and how she understands gender as a subjectivating mechanism. It will also be discussed why and how she is concerned with

emancipating individuals from the construct of gender in general and how her critique of feminist theory is grounded in the notion of gender as performative subjectivity.

Case analysis

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

Pensum:

- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Introduction. In Understanding Judith Butler. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.084859395061 (4s)
- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Subjectivity, identity and desire. In Understanding Judith Butler. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (25s)
- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Gender. In Understanding Judith Butler. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (28s)

3. Women's movements, diversity and intersectionality

v/ Lise Rolandsen Agustín

In recent years the study of women's movements has partly focused on the ways in which different inequalities (such as gender, ethnicity, age, etc.) interact in the practices and aims of these social movements. Membership bases, advocacy efforts and mobilization patterns are addressed from the perspective of intersectionality. This session introduces to feminist analyses of women's movements, focusing on their mobilization as well as their institutionalization. The session emphasizes in particular the study of diversity, power relations and patterns of in/exclusion within movements and how these dimensions affect their collective identity and action strategies.

Case analysis

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

Pensum:

- Montoya, C. (2019). From Identity Politics to Intersectionality? Identity-Based Organizing in the Occupy Movements. In Irvine, J., Lang, S. & Montoya, C. (eds), Gendered Mobilization, Intersectional Challenges: Contemporary Social Movements in the North America and Europe (pp. 135-153). London: ECPR Press. (18s)
- Lepinard, E. (2014). Doing Intersectionality. Varieties of Feminist Practices in France and Canada, *Gender & Society*, 28(6), 877–903. (13s)
- Rolandsen Agustín, L. (2013). Transnational Collective Mobilisation: Challenges for Women's Movements in Europe. In Mokre, M. & Siim, B. (eds), *Negotiating Gender and Diversity in an emergent European Public Sphere* (pp.161-178). Basingstoke: Palgrave Macmillan. (18s)

4. Children and development under a feminist lens

v/ Sarah Kirkegaard Jensen

This lecture departs from the premise that the understanding of children and childhood cannot be conceived independently of a political and cultural agenda. This requires looking at the broader cultural context and practices that shape and give meaning to gender, as well as its imbalances in status and power. In this scenario, the role of developmental psychology is critically analyzed.

Pensum:

- Burman, E., & Stacey, J. The child and childhood in feminist theory. *Feminist Theory*, 11(3), 227-240. (13s)
- Truong, T.-D. (1997). Gender and Human Development: A Feminist Perspective. *Gender, Technology and Development*, 1(3), 349–370. (21s)
- Leaper, C. (2000). The social construction and socialization of gender during development. In P. H. Miller & E. Kofsky Scholnick (Eds.), *Toward a feminist developmental psychology* (pp. 127-152). Florence, KY, US: Taylor & Frances/Routledge. (25s)

5. Family and feminism

v/ Noomi Matthiesen

This lecture describes the western cultural construction of the practice of parenting focusing on the normative ideals of mothering and fathering. The role of developmental psychology, as well as neuroscience, is discussed in the emergence of commonsense notions of motherhood and fatherhood and the gendered parenting practices that these notions incur. This includes a discussion of intensive parenting/mothering and the consequences for families, including families with untraditional structures.

Pensum:

- Faircloth, C. (2021). When equal partners become unequal parents: couple relationships and intensive parenting culture. *Families Relationships and Societies*. 10(2), pp. 231-248. (17s).
- Hays, S. (1996). *The cultural contradictions of motherhood*. Yale: Yale University Press. Ch. 1 & 2, pp. 1-50 (50s).

6. Tackling inequalities in practice

v/ Sarah Awad

This final session we discuss dilemmas in relation to analyzing and tackling inequalities in practice and we reflect on the implications of queer and feminist theories for psychological practice. We look at different examples such as childhood gender variance, cultural practices such as FGM, and the influence of gender representation in advertising.

Final reflection exercise

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

Pensum:

- Meadow, T. (2011). 'Deep down where the music plays': How parents account for childhood gender variance. *Sexualities*, 14(6), 725-747. (17s)
- Shweder, R. A. (2000). What about "female genital mutilation"? And why understanding culture matters in the first place. *Daedalus*, 129(4), 209-232. (23s)
- Gill, R. (2011). Bend it like Beckham? The challenges of reading gender and visual culture. In Reavey, P. (Ed) *Visual Methods in Psychology* (pp. 29-42). East Sussex:

Psykologiens videnskabsteori

Psykologiens videnskabsteori

Epistemology of Psychology

ECTS: 5

STADS-kode: HEA220014L

Placering

2. Semester

Modulansvarlig

Svend Brinkmann (svendb@ikp.aau.dk)

Undervisere

Svend Brinkmann (svendb@ikp.aau.dk)

Seminarholdere

Svend Brinkmann (svendb@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Kursusmodul

Dansk

Mål

Ifølge studieordningen skal den studerende gennem modulet opnå:

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om og forståelse af:

- de herskende videnskabsteoretiske paradigmer med relevans for psykologien
- de mest centrale videnskabsteoretiske problemstillinger med relevans for psykologien
- psykologiens videnskabsteoretiske egenart og dens forhold til andre fag.

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at identificere videnskabsteoretiske paradigmers relevans for videnskab i almindelighed
- at identificere videnskabsteoretiske paradigmers relevans for psykologi i særdeleshed
- at analysere og diskutere de videnskabsteoretiske problemer, som knytter sig til psykologisk videnskabeligt arbejde samt
- at formidle videnskabsteoretiske indsigter i psykologfaglige sammenhænge.

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at håndtere videnskabsteoretisk viden og færdigheder på psykologirelevante problemstillinger
- at identificere egne læringsbehov og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Kurset sigter på at bibringe den studerende en basal indsigt i de videnskabsteoretiske problemstillinger og paradigmer, der er relevante for psykologien og dets deldiscipliner, for derved kritisk at kunne vurdere fagets og dets deldiscipliners epistemologiske status. Bemærk, at kurset retter sig mod den samlede psykologi og ikke blot den kvalitative psykologi.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Den forventede arbejdsindsats er 135 timer fordelt efter nedenstående skema:

<i>Aktivitet</i>	<i>Timer</i>
<i>10 forelæsninger à 2 timer</i>	<i>20</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>112</i>
<i>Eksamen</i>	<i>3</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 10 x 2 timer (de 10 forelæsninger samles på fem dage)

Deltagere

Studerende på bacheloruddannelsens 2. semester.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at den studerende har gennemført 1. semester på psykologiuddannelsen på AAU.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

- Basale forelæsninger i pensum hvorunder der præsenteres eksamenslignende spørgsmål til selvstudie.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	2 x 45 min.	Introduktion til videnskabsteori	Svend Brinkmann

2. Forelæsning	2 x 45 min	Brugen af hypoteser i samfundsvidenskab og psykologi; forståelse og fortolkning	Svend Brinkmann
3. Forelæsning	2 x 45 min.	Positivism	Svend Brinkmann
4. Forelæsning	2 x 45 min.	Kritisk rationalisme og videnskabsparadigmer	Svend Brinkmann
5. Forelæsning	2 x 45 min.	Forklaringstyper samt fænomenologi og hermeneutik	Svend Brinkmann
6. Forelæsning	2 x 45 min.	Kritisk teori	Svend Brinkmann
7. Forelæsning	2 x 45 min	Strukturalisme og poststrukturalisme	Svend Brinkmann
8. Forelæsning	2 x 45 min.	Socialkonstruktivisme	Svend Brinkmann
9. Forelæsning	2 x 45 min.	Videnskabelig realisme og kritisk realisme	Svend Brinkmann
10. Forelæsning	2 x 45 min.	Sandhed og relativisme samt samfundsforskning i samfundet Eksamensforberedelse	Svend Brinkmann

Eksamen

Prøveform: skriftlig

Prøven er en individuel skriftlig 3 timers hjemmeopgave.

Prøven har form af en kortsvarsprøve.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

ECTS: 5

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået.

Censur: Intern prøve

Vurderingskriterier: Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning

I essayet besvares 20 spørgsmål fra opgavestilleren kortfattet på baggrund af pensum. Hvert svar bedømmes efter følgende skala:

Forkert besvaret (eller undladt besvarelse): 0 point

Delvist korrekt besvarelse: 1 point.

Overvejende korrekt bevarelse: 2 point.

For at bestå kræves 30 point eller derover, og fagets mål er hermed indfrie

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. forelæsning: Introduktion til videnskabsteori

2 timer v/ Svend Brinkmann

I forelæsningen introduceres videnskabsteorien og de særlige forhold, der karakteriserer psykologien, diskuteres.

Forelæsningens pensum:

- Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, K. & Nedergaard, P. (2015). Introduktion. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3. udgave) (pp. 13-33). København: Hans Reitzels Forlag. (21. s.)

2. forelæsning: Introduktion til videnskabsteori samt brugen af hypoteser i samfundsvidenskab og psykologi

2 timer v/ Svend Brinkmann

Spørgsmålet om hypotesedannelse i videnskaben tages op. Svaret på dette spørgsmål er ofte retningsgivende for valg af kvalitativ eller kvantitativ metode. Endvidere diskuteres forståelse og fortolkning.

Forelæsningens pensum:

- Andersen, L. B. & Boolsen, M. W. (2015), Hypotesetest. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, K. & P. Nedergaard, (Red.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3. udgave) (pp. 37-67). København: Hans Reitzels Forlag (31 s.).
- Brinkmann, S. (2015), Forståelse og fortolkning. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3. udgave) (pp. 69-98). København: Hans Reitzels Forlag (30 s.).

3. forelæsning: Positivism

2 timer v/ Svend Brinkmann

Positivismen var den absolut dominerende videnskabsteoretiske retning inden for videnskab i almindelighed og (angelsaksisk) psykologi i særdeleshed frem til ca. 1960. Også i dag arbejder mange psykologiske forskere i praksis på grundlag af positivistiske synspunkter

Forelæsningens pensum:

- Boolsen, M. W., & Jacobsen, M.H. (2015). Positivism. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 101-132). København: Hans Reitzels Forlag (32 s).

4. forelæsning: Kritisk rationalisme og videnskabsparadigmer

2 timer v/ Svend Brinkmann

Poppers kritiske rationalisme udgør et delvist brud med den positivistiske tradition, og hans falsifikationsprincip er i dag en slags gold standard i såvel psykologi som anden videnskab. Kuhns paradigmateteorier uddyber opgøret med positivismen og vinder stor popularitet blandt psykologer.

Forelæsningens pensum:

- Vengsgaard, K. (2015). Kritisk rationalisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 133-168). København: Hans Reitzels Forlag (36 s).
- Collin, F. (2015). Videnskabsparadigmer. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 169-203). København: Hans Reitzels Forlag (35 s).

5. forelæsning: Forklaringstyper samt fænomenologi og hermeneutik

2 timer v/ Svend Brinkmann

Hvor positivismen og den kritiske rationalisme ser årsagsforklaringer som den primære samfundsvidenskabelige forklaringstype, insisterer fænomenologien og hermeneutikken på forståelse med henvisning til grunde som det primære element i samfundsvidenskabelig begribelse.

Forelæsningens pensum:

- Lippert-Rasmussen, K. (2015). Forklaringstyper. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, K. & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 395-434). København: Hans Reitzels Forlag (40 s).
- Andersen, H., & Koch, L. (2015). Hermeneutik og fænomenologi. In M. H. Jacobsen, K.

Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 205-250). København: Hans Reitzels Forlag (46 s).

6. forelæsning: Kritisk teori

2 timer v/ Svend Brinkmann

Den kritiske teori udgjorde i en lang periode fra 1930 til ca. 1980 et seriøst alternativ til positivisme og kritisk realisme. Habermas' tredeling af erkendelsesinteresser er stadig central.

Forelæsningens pensum:

- Langagergaard, L. L., & Sørensen, A. (2015). Kritisk teori. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, K. & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 101-132). København: Hans Reitzels Forlag (32 s).

7. forelæsning: Strukturalisme og poststrukturalisme

2 timer v/ Svend Brinkmann

Strukturalisme og poststrukturalisme har de senere år haft betydelig indflydelse på dansk psykologi, ligesom disse retninger udgør en del af forudsætningerne for socialkonstruktivismen.

Forelæsningens pensum:

- Esmark, A., & Laustsen, C. B. (2015). Strukturalisme og poststrukturalisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 287-323). København: Hans Reitzels Forlag (37 s).

8. forelæsning: Socialkonstruktivisme

2 timer v/ Svend Brinkmann

Socialkonstruktivismen søger et radikalt opgør med ideen om viden som sand genspejling af en objektiv realitet, og uddyber dermed positivismekritikken, ligesom socialkonstruktivismen til en vis grad har overtaget den kritiske teoris rolle som førende progressivt alternativ til positivisme og videnskabelig realisme i psykologien.

Forelæsningens pensum:

- Collin, F. (2015). Socialkonstruktivisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 325-364). København: Hans Reitzels Forlag (40 s).

9. forelæsning: Videnskabelig realisme og kritisk realisme

2 timer v/ Svend Brinkmann

Den videnskabelige realisme er noget underrepræsenteret i grundbogen, men samtidig formentlig den videnskabsteoretiske holdning, som flest mainstreampsykologer tilslutter sig. Derfor et en kort præsentation af denne retning.

Den kritiske realisme, der har sin primære udbredelse i Storbritannien, gør også op med positivismen, men søger at fastholde ideen om videnskab som erkendelse af objektivt eksisterende strukturer og ideen om mennesket som samfunds- og naturvæsen. Beslægtet med den kritiske psykologi.

Forelæsningens pensum:

- Ladyman, J. (2002). Scientific realism (chapter 5). In J. Ladyman, Understanding philosophy of science (pp. 129-161). London & New York: Routledge. (33 s.)
- Vad, P. (2015), Kritisk realisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 365-391). København: Hans Reitzels Forlag (27 s).

10. forelæsning: Sandhed og relativisme samt samfundsforskning i samfundet

2 timer v/ Svend Brinkmann

Forholdet mellem sandhed og relativisme samt videnskabens position i samfundet undersøges sandhedsbegrebet og videnskabens position i det moderne samfund. Derudover en grundig gennemgang af forholdene omkring eksamen.

Forelæsningens pensum:

- Lippert-Rasmussen, K. (2015). Sandhed og relativisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 477-512). København: Hans Reitzels Forlag (36 s).
- Andersen, H. (2015). Samfundsforskning i samfundet. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 575-607). København: Hans Reitzels Forlag (33 s).

Samlet pensumliste

- Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, K. & Nedergaard, P. (Red.) (2015). Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave). København: Hans Reitzels Forlag. (Introduktion, kapitel 1-11, 13 & 16). (477 s.). (Bestilles hjem til Factum Books).
- Ladyman, J. (2002). Scientific realism (chapter 5). In J. Ladyman, Understanding philosophy of science (pp. 129-161). London & New York: Routledge. (33. s.). (Gøres tilgængelig på Moodle).

I alt 510 sider

Flersprogethed i uddannelsessystemet

Modulbeskrivelse

Modultitel

STADS-kode: HEA880023V

Flersprogethed i undervisningssystemet

5 ECTS

Placering

KA-sidefagsstuderende (75 ECTS), samlæst med bachelorstuderende på 4. og 6. semester.

Modulansvarlige

Noomi Christine Linde Matthiesen, noomi@ikp.aau.dk

Hanne B. Søndergaard Knudsen, hannebsk@ikp.aau.dk

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- og forståelse for de udfordringer elever med flere sprog møder i uddannelsessystemet. Den studerende får et overblik over forskellige teoretiske tilgange til samt empiriske studier af feltet
- og kendskab til og forståelse for aktuel forskning indenfor området såvel som anvendelsesmulighederne for den erhvervede indsigt i psykologisk praksis

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder til:

- kritisk at vurdere forskellige teoretiske tilgange og empiriske studier af flersprogethed samt deres respektive videnskabsteoretiske baggrund
- at formidle og anvende tilgange og metoder på konkrete problemstillinger i relation til flersprogethed i uddannelsessystemet
- at overføre viden fra psykologisk forskning på psykologiske anvendelsesområder

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at håndtere videnskabelige tekster om samspillet mellem flersprogethed og uddannelsessystemet i en relevant teoretisk og metateoretisk sammenhæng og kunne evaluere disse selvstændigt og kritisk

- at kunne reflektere over forholdet mellem anvendt forskning vedrørende flersprogethed og andre psykologiske fagområder
- at kunne identificere egne læringsbehov og egen faglig videreudvikling indenfor område
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen videre faglig udvikling

Fagindhold

Dette valgfag undersøger betydningen af nationalitet, etnicitet og flersprogethed i uddannelsessystemet. Kurset inddrager flere forskellige forskningstraditioner for at muliggøre en kompleks forståelse af de muligheder og udfordringer som elever, forældre, lærere/pædagoger og psykologer står overfor, når elever med flere sprog indgår i undervisningen. Undervisningen vil bestå af forelæsninger og case-arbejde fordelt på fire undervisningsgange.

Omfang og forventet arbejdsindsats

6 forelæsninger á 4 timer, dvs. 24 lektioner i alt.
Det forventes, at de studerende deltager aktivt undervejs.

Deltagere

KA-sidefagsstuderende (75 ECTS), samlæst med bachelorstuderende på 4. og 6. semester. Ved forhåndsgodkendelse fra de pågældendes studienævn er kurset også åbent for andre.

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. Disse opgaver kan bl.a. indebære aktiv deltagelse i igangværende forskningsprojekter (participant pools), som specificeres i semesterplanen.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

ECTS: 5

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives bestået/ikke bestået. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Censur: Intern prøve

Syge- og re-eksamen

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 5-7 sider.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Se desuden "vigtige datoer" og "Formalia vedr. Prøver".

De enkelte undervisningsgange

Kursus gang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser	Litteratur
1	4x45 min.	Introduktion til fagområdet	Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen	Bang-Carlens, B.B. (2017) Cenoz, J. (2013) Cho, G. (2000) Bialystok, E. (2017) Kofoed, J. (2011)
2	4x45 min.	Flere sprog i undervisningen	Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen	Cenoz, J. & Gorter, D. (2017) Cunningham, C. (2019) De Angelis, G. (2011). Delbridge, A., & Helman, L. A. (2016). García-Mateus, S. & Palmer, D. (2017). Hornberger, N. H., & Johnson, D. C. (2007). Horst, C. & Gitz-Johansen (2010). Jared, D., Cormier, P., Levy, B. A., & Wade-Woolley, L. (2011). Lagerman, L. (2015). Undervisningsministeriet (2017a). Melby-Lervåg & Lervåg (2011)
3	4x45 min.	Forældresamarbejde med flere sprog	Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen	Bregnbæk, S., Arent, A., Martiny-Bruun, A., & Jørgensen, N.J. (2017). Laursen, H. P. (2013). Matthiesen, N. & Ovesen, M. (In press). Schneider, C., & Arnot, M. (2018).
4	4x45 min.	Identitet, deltagelsesmuligheder og flersprogethed	Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen	Allen, Q. (2013). Bundgaard, H. & Gulløv, E. (2011). Gilliam, L. (2018). Matthiesen, N. (2017). Medrano, J.D. (2018).
5	4x45 min.	Flersprogethed i ungdomsuddannelser	Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen	Mørck (2006) Pedersen (2013)
6	4x45 min.	Om at overskride marginalisering	Noomi Matthiesen Hanne B. Søndergaard Knudsen	Jaffe-Walter, R. (2016). Matthiesen, N. C. L. (2019).

Litteratur (538 sider)

1. Introduktion til flersprogethed

v/ Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen

Pensum:

- Cenoz, J. (2013). Defining Multilingualism, *Annual Review of Applied Linguistics*, 33, s. 3-18. Cambridge University Press. [15 sider] <https://search-proquest-com.zorac.aub.aau.dk/docview/1462366360/fulltextPDF/DBE1FAC6AF1847FAPQ/1?acountid=8144>
- Cho, G. (2000) The Role of Heritage Language in Social Interactions and Relationships: Reflections from a Language Minority Group, *Bilingual Research Journal*, 24:4, 369-384, [15 sider] <https://doi.org/10.1080/15235882.2000.10162773>
- Bialystok, E. (2017). The Bilingual Adaptation: How Minds Accommodate Experience. *Psychological Bulletin*, 143(3), 233-262 [30 sider] <https://psycnet-apa-org.zorac.aub.aau.dk/doi/10.1037/bul0000099>
- Kofoed, J. 2011. Race, etnicitet, nationalitet, tosproget – hvad taler vi om? *Københavnstudier i tosprogethed*, 61: 44-56. [12 sider]

2. Flere sprog i undervisningen

v/ Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen

Pensum:

- Cenoz, J. & Gorter, D. (2017) Minority languages and sustainable translanguaging: threat or opportunity? *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 38(10), 901-912, [11 sider] DOI: 10.1080/01434632.2017.1284855
- Cunningham, C. (2019). When 'home languages' become 'holiday languages': teachers' discourses about responsibility for maintaining languages beyond English. *Language, Culture and Curriculum*. [15 sider] <https://doi.org/10.1080/07908318.2019.1619751>
- De Angelis, G. (2011). Teachers' beliefs about the role of prior language knowledge in learning and how these influence teaching practices. *International Journal of Multilingualism*, 8(3), 216-234, [16 sider] <https://doi.org/10.1080/14790718.2011.560669>
- Delbridge, A., & Helman, L. A. (2016). Evidence-based strategies for fostering biliteracy in any classroom. *Early Childhood Education Journal*, 44(4), 307–316. [9 sider] <https://doi.org/10.1007/s10643-015-0712-7>
- García-Mateus, S. & Palmer, D. (2017). Translanguaging pedagogies for positive identities in two-way dual language bilingual education, *Journal of Language, Identity & Education*, 16(4), 245-255, [10 sider] <https://doi.org/10.1080/15348458.2017.1329016>
- Horst, C. & Gitz-Johansen 2010. a, *Intercultural Education* 21(2): 137-151. [14 sider]
- Jared, D., Cormier, P., Levy, B. A., & Wade-Woolley, L. (2011). Early predictors of biliteracy development in children in French immersion: a 4-year longitudinal study.

Journal of Educational Psychology, 103(1), 119–139. [20 sider]
<https://doi.org/10.1037/a0021284>

- Knudsen, H.B.S., Donau, P.S., Mifsud, C., Papadopoulos, T. & Dockrell, J. (2020). Multilingual Classrooms - Danish Teachers' Practices, Beliefs and Attitudes. *Scandinavian Journal of Educational Research* 65(5) 767-782.
<https://doi.org/10.1080/00313831.2020.1754903> [15 sider]
- Lagerman, L. (2015). Ethnic Minority Students in – or out of? - Education: Processes of Marginalization in and across School and Other Contexts. *Outlines. Critical Practice Studies*. 16 (2), p. 139-161. [20 sider].
- Melby-Lervåg, M. & Lervåg, A. (2011). Cross-linguistic transfer of oral language, decoding, phonological awareness and reading comprehension: a meta-analysis of the correlational evidence. *Journal of Research in Reading*, 34 (1), 114-135. DOI: 10.1111/j.1467-9817.2010.01477.x [22 sider]

3. Forældresamarbejde med forældre med flere sprog

v/ Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen

Pensum:

- Bregnbæk, S., Arent, A., Martiny-Bruun, A., & Jørgensen, N.J. (2017). Statens eller familiens børn? Tvang og omsorg i mødet mellem nytilkomne familier og danske daginstitutioner. *Forskning i pædagogers profession og uddannelse*. 1(2) s. 54-67. [13 sider]
- Laursen, H. P. (2013). Biliteracy og skriftsprogstilegnelse. I H. P. Laursen (Ed.), *Literacy og sproglig diversitet* (pp. 11–48). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. [37 sider]
- Matthiesen, N. & Ovesen, M. (2020). Skole-hjemsamarbejde med etniske minoritetsfamilier. Aarhus: KLIM. Kap. 2 (s. 35-51), kap. 3 (s.56-74), kap. 4 (s. 80-103), kap. 5 (s. 109-132). [80 sider]
- Schneider, C., & Arnot, M. (2018). Transactional school-home-school communication: Addressing the mismatches between migrant parents' and teachers' views of parental knowledge, engagement and the barriers to engagement. *Teaching and Teacher Education*, 75, 10-20 [10 sider]. <https://psycnet-apa-org.zorac.aub.aau.dk/doi/10.1016/j.tate.2018.05.005>

4. Identitet, deltagelsesmuligheder og flersprogethed

v/ Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen

Pensum:

- Allen, Q. (2013). Balancing school and cool: tactics of resistance and accommodation among black middle-class males. *Race, Ethnicity and Education*. 16 (2) p. 203-224. [21 sider]

- Bundgaard, H. & Gulløv, E. (2011). Children of Different Categories. Educational Practice and the Production of Difference in Danish Daycare Institutions. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 32 (1), p. 145-155. [10 sider]
- Gilliam, L. (2008). Balladens fornuft. I: *Ungdomsforskning: Unge med etnisk minoritetsbaggrund*. Nr. 1&2, s. 25-34 [9 sider].
- Matthiesen, N. (2017). "Føler du dig som dansker, Bilaal?": En analyse af kategoriseringsdynamikker i en dansk fjerde klasse. *Barn*. 2(3), s. 89-103. [14 sider]
- Medrano, J.D. (2018). Multilingualism and European Identification *Sociological Inquiry*, 88(3), 410–434 [24 sider]. <https://psycnet-apa-org.zorac.aub.aau.dk/doi/10.1111/soin.12211>

5. Flersprogethed I ungdomsuddannelser

v/ Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen

Pensum:

- Mørck, Yvonne (2006) *Multikulti-gymnasieliv: identifikationer, solidaritetsformer og medborgerskab*. I: Simon Laumann Jørgensen & Morten Sandberg (red.): *Kulturlighed. Temaer om kulturel identitet, foranderlighed og anerkendelse*, Århus: Forlaget Philosophia. [15 sider]
- Pedersen, M. S. (2013). Billeder i hovedet: Etniske minoritetsdrengene i erhvervsuddannelse. In C. Helms Jørgensen (Ed.), *Drengene og maskuliniteter i ungdomsuddannelserne* (pp. 225-242). Roskilde Universitetsforlag. [17 sider]

6. Om at overskride marginalisering

v/ Noomi Christine Linde Matthiesen og Hanne B. Søndergaard Knudsen

Pensum:

- Jaffe-Walter, R. (2016). *Coercive Concern: Nationalism, Liberalism, and the Schooling of Muslim Youth*. Kap. 3 (s. 77-104) & Kap. 6 (s. 155-174) California: Stanford University Press. [46 sider]
- Matthiesen, N. C. L. (2019). Producing pathways: The production of change for ethnic minority socially marginalized families. *Annual Review of Critical Psychology*, 16, 1311–1329. [18 sider]